

A deportálásokat émelyítő kegyetlenséggel hajtották végre. Lévai így írja le a munkácsi zsidók május 22-i bevagonírozását és deportálását:

Május 22-én kiürítik a munkácsi városi gettót is, és ostorral, gumibottal, géppisztollyal, puskatussal ütik-verik, sarkallják futólépésre Munkács 12 000 főnyi zsidóságának túlnyomó részét a városi gettóból a téglagyárba vezető úton. Itt lerakatják velük kis csomagjaikat, kötelezik őket, hogy anyaszült meztelenre vetkőzzenek, férfiak, nők, aggok, gyermekek valamennyien. Úgy meztelenül néhány lépésre hátrább állítják őket, és berendelt asszonyok, német Gestapo-legények, rendőrök és csendőrök átkutatják a holmikat, ruhákat, föltérik az öltéseket, megnézik, nincs-e bevarrva valami? Aki nem vetkőzött elég gyorsan, vagy lassan távolodott el holmijától, az ütlegelést kap érte. A legtöbb ember már vérzik, úgy áll halálos csendben, megdermedve, meztelenül. Annál jobban ordítóznak a kutatók. Aztán visszaadják a ruhákat, az iratokat összetérik, mindnyájan személytelenné váltak. Gumibot- és puskatúsütésekkel hajszolják őket most a felöltözködésre. Borzalmas ez a kétségbeesett tolongás és eszeveszett kapkodás. Itt már 90 embert szorítanak bele egy vagonba: *nyilván kevés a vagon és sok a zsidó!* Azután leláncolják és lelakatolják a vagonokat. Mindegyikbe kerül egy vödör víz és egy üres vödör a szükséglet számára. A szerelvényt pedig állni hagyják a tűző májusi napon, csak másnap indítják útnak. Addigra a vagonokban sok az örült és még több a halott, hiszen a kórházakból is berakták a zsidó betegeket. Másnap elindulás előtt sem nyitják ki a kocsikat: a hullákat csak Csapon veszik ki 3 nap múlva, és ott ütik vagy lövik agyon az örülteket is.³¹

A deportálásra összehozott zsidók gyötrelmeit a gettókban és teherpályaudvarokon elszenvedett többhetes embertelen bánásmód után így írta le Stern Samu, a Központi Zsidó Tanács vezetője:

A kiválasztott áldozatokat –akiknek pénzüket, ékszereiket már korábban be kellett szolgáltatniok – állítólagosan elrejtett vagyonuk miatt faggatják. Nincs az a brutalitás, nincs az a kínzási mód, amelyet ne alkalmaznának avégből, hogy belőlük vallomást csikarjanak ki. A férj szeme láttára verik a feleségét, s ha ez nem használ, a gyermeket kínozzák szülei előtt. Gúzsbakötés, gumibot, villanyozó készülék. Talp és tenyér rettenetes botozása, pofonok és rúgások, köröm alá szurkálás, ezek voltak a kakastollas magyar csendőrség kedvenc eszközei arra, hogy akárhogyan is, de valljanak a szerencsétlenek. Amint a nyomozók elvégezték munkájukat, megjelentek Wisliceny SS-legényei és Zöldi különítménye. Körülveszik a gettót, és árgus szemekkel, töltött géppisztolyokkal őrködnek, amíg a szerelvények előállnak. Aztán korbáccsal és puskatussal hajtják őket a pályaudvarra. Eleinte kora hajnalban végezték ezt, hogy ne keltsenek feltűnést, később, a tempó fokozásával már ezzel sem törődve, fényes nappal terelték az áldozatokat végig a városban. A jóérzésű keresztény emberek, akiknek ilyen látványban volt részük, gyakran sírva fakadtak az utcán, de könnyeiket el kellett rejtetniök, mert ha valamelyik csendőr észrevette a szánalmat, puskatussal és durva szavakkal támadt rájuk. Hallottunk olyan esetről, hogy egy jószívű parasztasszony élelmet akart juttatni a vagonba zsúfoltak részére, de a csendőr észrevette, és a derék asszonyt is be-